

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dialogorum sacrorum Libri Quatuor

Châteillon, Sébastien

Basileae, 1565

Iuditha

urn:nbn:de:bsz:31-102436

180 DIALOG. SACRORVM
pate hunc Betuliam, ad suos Israelitas: ut illorum po-
tius exitij, quàm nostræ sit socius uictoriæ.

SENTENTIA.

Veritas inuisa mundo. Etiam de ueritate ro-
gantes, ueritatem audire nolunt. Assentatorum
plenæ sunt domus, auresq; potentium. Assen-
torem qui amat, ruinam amat. Casum ante-
cedit superbia.

IUDITHA. Iudithæ s.

ARGUMENTVM.

Iuditha Betulienfium primates obiurgat,
quòd de urbis deditione pacti sint: & eos con-
folata, sese ad eis succurrendum parat.

Iuditha, Ozias, & cæteri
Senatores.

Attendite primates populi Betuliensis. Promi-
sistis populo, & quidem interposito iure iu-
rando, uos urbem hostibus post quinque dies esse de-
dituros, nisi Deus uobis interea tulerit auxilium. Ita
ne uerò tempus diuinæ statuitis misericordiæ: & ei
diem uestro arbitrio dicitis? Hoc cene tandem est De-
um ad clementiam pellicere? an ad iracundiam insti-
gare? Dicitis mihi, uos qui Dei uoluntatem in cer-
tum quoddam curriculum includitis, potestis ne,
non dicam Dei, sed hominum animos, qui sit, & con-
siliū, peruestigare? Quid Dei horum omnium au-
toris? mentem ne eius tenetis? Nihil minus, fratres.
Nolite

Nolite Dei iram prouocare. qui si nolit intra quinque dies auxiliari nobis, at potest intra quot uolet, potest nos quolibet die uel tutari, uel hostium crudelitati obijcere. Vos uerò nolite Dei quasi uadari consilium. Neque enim is est, ut aut minis, hominum more, terrendus, aut arbitrio cuiusquam sit coerendus. Quare expectemus ab eo salutem, eiusq; auxilium petamus. Spero eum, pro sua facilitate, nostras preces auditurum, praesertim cum nulla hodie in nostro genere neque tribus extet, neque natio, neque populus, neque ciuitas, quæ deos colat fabriles: quæ res superioribus temporibus in causa fuit, ut patres nostri bello & direptionibus uastati, & ab hostibus magna clade concisi sint. At nos alium Deum non agnoscimus: unde sperare debemus, eum non esse nos nostrumq; genus despecturum. Quod si in hostium potestatem uenimus, non tantum nobis nocuerimus, sed etiam reliquæ Iudææ, nostraq; sacra depeculanda reliquerimus: quorum pollutio- nem, & consanguineorum nostrorum metum, & nationis captiuitatem, & nostrarum possessionum uastitatem Deus temeritati nostræ accepta feret, & à nobis poenas reposcet, ubicunq; gentium sumus seruituri, ut à nostris dominis indignitates omnes & contumeliæ nobis sint perferendæ. Neq; enim talis seruitus nobis Dei gratiam, sed hominum afferet infamiam. Quamobrem fratres (quandoquidem

A doctore
pēdet po
pulus.

b à uobis aliorum animi pendent, uobis sacrarium,
uobis fanum, uobis ara nitiur) demonstrate con-
sanguineis nostris, non esse desperandum, contraq;
quicquid acciderit, fortiter esse & constanter fe-
rendum: c Deoque in his omnibus gratias agendas,
qui nos tentat, sicut olim patres nostros tentauit.
Recordamini Abrahamum, Isaacum, Iacobum, Mo-
sem, denique omnes ueros Dei cultores & amicos,
quot, quantos, quàm uarios perpepsi sint dolores.
Constituite nunc altera ex parte eos qui Dei peri-
clitacionis impatientes, contemptius de eo, & gra-
uius & senserunt, & loquuti sunt, ut scèdè per-
diti, & à serpentibus exanimati sint. Quare ne ho-
rum desperationem sequamur, sed illorum supe-
riorum fiduciam imitemur, cogitemusq; nos, non
ut hostes extremo supplicio affici, sed ut seruos
fontes salutaris uerberationis medicina corrigi.

o z. Rectè tu quidem omnia, & quæ nemo ne-
get. Neque nunc primum tua prudentia, intelli-
gentia, consilium innotescit: quin iam ab incunte
atate uulgò compertum est, ista esse in te singu-
laria. Sed & plebem sitis ad efflagitandum, & nos
plebs ad iurandum adegit, quod iusiurandum uio-
lare nobis nefas est. Quocirca precare tu pro no-
bis Deum, quæ pia & religiosa mulier es, ut plu-
uia nostros lacus impleat, ne siti deficiamus. IV.
Quemadmodum igitur id quod dixi, à Deo esse sen-
titis:

tis: ita etiam
proficiscatur,
neum consilio
tura, quod om
Vos hac nocte
exbo. ac spero
bis meditationem
et. Sed nolo
que enim uobis
quam aliud, ni
rare. o z. Ben
nam præcunte

Deo præf
tiam in sum
randum est.
dium.

O L O

Iuditha ad
lum promitt
Excubi

Cuius es
brais su
toros in uestran
ed Olophrem
et cana aperiam

LIBER III.

titis: ita etiam id quod facere decreui, an ab eodem proficiscatur, periculum facite: Deumque orate, ut meum consilium comprobet. Sum enim facinus editura, quod omnis posteritatis memoria concelebrat. Vos hac nocte ad portam eritis: ego cum ancilla mea exibo. ac spero fore, ut Deus intra dies, post quos urbis deditioem concessistis, per me Israelitis subueniat. ^d Sed nolo uos in meum propositum inquirere (neque enim uobis, nisi re perfecta, enunciaro) neque quicquam aliud, nisi Deum pro me usque ad meum reditum orare. o. z. Bene uale, Deo tibi ad hostium ultionem uiam præcunte.

d Grauius
riculosaque
silia nem
(nisi cog
necessitas)
refacienda
suis.

SENTENTIA.

Deo præscribendum non est. In fontibus etiam in summa desperatione de Deo bene sperandum est. Magnum est in innocentia præsidium.

OLOFERNES. Iudithæ 10.

ARGUMENTVM.

Iuditha ad Olofernem perducta, ei per dolum promittit de Iudæis uictoriam.

Excubitores, Iuditha, Milites,
Olofernes.

Cuias es mulier? unde, & quò? I. Ex Hebræis sum: quos quia exploratum habeo uenturos in uestram potestatem, ab eis transfugio, meque ad Olofernem imperatorem recipio, ut ei illorum arcana aperiam, uiamque demonstrem, qua omnibus